

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 51 stemte for, 54 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen) vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 88: Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v. (Amtstandpleje m.v.).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen). (Fremsat 10/11 2000. Første behandling 17/11 2000. Betænkning 29/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Det, jeg vil sige, er, at jeg gerne vil have det her forslag tilbage til fornyet udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 12: Forslag til lov om ændring af lov om udøvelse af lægegerning. (Nationalt råd for lægers videreuddannelse m.v.).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen). (Fremsat 4/10 2000. Første behandling 26/10 2000. Betænkning 29/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 45: Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende. (Forbud mod rygning i folkeskolen og ungdomsskolen, ungdomskostskoler, dag- og klubtilbud, fritidsklubber, døgninstitutioner m.v. for børn og unge samt indførelse af rygepolitik på selvejende uddannelsesinstitutioner).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen). (Fremsat 11/10 2000. Første behandling 26/10 2000. Betænkning 29/11 2000).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Anne Baastrup (SF):

Det er ikke sundt at ryge, men for nogle mennesker er det en identitet, som man ikke bare kan give slip på. Unge, der lander på døgninstitutioner, ryger ofte. Mødes de på institutionen med et rygeforbud i f.eks. fælleslokalerne, så vil de endnu en gang opleve sig som udstødte. De er vant til at være marginaliserede, og det understøttes ved et sådant forbud.

Jeg anerkender ministerens ændringsforslag som et forsøg på at imødekomme dette synspunkt. Imidlertid er der store problemer med at forstå ændringsforslaget. Eksempelvis fremgår det af ændringsforslagets tekst, at der skal laves en rygepolitik af kommunalbestyrelser og amtsråd, og så fremgår det inde i teksten i bemærkningerne, at det er tilladt i institutioner, som f.eks. ungdomsklubber, at ryge. Så er der begrænsninger omkring rygningen. Og så sluttes det hele af med, at alle de steder, hvor der er pligt til lokalt at fastsætte rygeregler til sikring af, at alle kan færdes i et røgfrit miljø, kan man bestemme sig for et totalt rygeforbud både inde og ude.

Det vil sige, at man lægger op til, at der skal være særlige regler for de unge. Desuden lægger man op til, at det skal være tilladt, samtidig med at det skal være forbudt. At ministeriet har haft problemer med at lave de her ændringsforslag fremgår jo også af underteksten til lovforslaget, idet der i underteksten til lovforslaget står forbud mod rygning i folkeskolen, ungdomsskolen, ungdomskostskoler, dag- og klubtilbud, fritidsklubber, døgninstitutioner m.v. for børn og unge, uden at man har ændret underteksten.

Derfor må man gå ud fra, at den rygepolitik, der fastlægges i amtsrådene, vil tage udgangspunkt i bestemmelsen i selve teksten.

Så har vi fået en kommentar på en henvendelse fra Landsforeningen af Opholdssteder. Det fremgår af denne kommentar, at hvis det drejer sig om et opholdssted, hvor pædagogerne bor på opholdsstedet, så betragtes det som et privat

hjem, og det vil sige, at så skal der ikke være en rygepolitik fastlagt af amtsrådet.

Så må man sige, at så går vi ind og sonderer mellem de forskellige typer af opholdssteder. Der er nogle opholdssteder, hvor pædagogerne bor, på andre opholdssteder bor den konkrete person ikke fast, men der er fast nogle voksne.

Det vil sige, at man kan stå i en situation, hvor amtsrådet over for nogle institutioner skal fastlægge en rygepolitik og ikke over for andre.

Samtidig har jeg også forstået på de diskussioner, der har været i Sundhedsudvalget, at man ikke under nogen omstændigheder agter at fjerne børnenes, de unges, ret til at ryge på eget værelse, men i og med at man i sidste afsnit i bemærkningerne til dette ændringsforslag skriver, at der kan laves et totalforbud mod rygning, så må jeg konstatere, at det stadig væk er tilfældet, at der kan laves et totalforbud mod rygning, også på de unges værelse.

Til sidst vil jeg godt høre ministeren her fra talerstolen tilkendegive klart, hvad det er for nogle hensyn, man mener amtsrådet skal varetage, når det fastlægger en rygepolitik på institutioner for disse svært utilpassede unge. Skal det være den unges behov og de dermed afledte pædagogiske hensyn, hvilket vi har skrevet i vores betænkningens bidrag, eller skal det være den overordnede politik om rygeforbud, som fremgår af det sidste afsnit i bemærkningerne?

Og agter sundhedsministeren, når der skal udstedes en vejledning som følge af denne her lov – hvad jeg forventer – at udarbejde den i et nært samarbejde med Socialministeriet og de organisationer, der rent faktisk har en viden om disse utilpassede unge? Jeg nævner her Socialpædagogernes Landsforbund og Landsforeningen af Opholdssteder som de centrale organisationer i denne sammenhæng.

Jørgen Winther (V):

Kun lige et par få ord: Venstre stemmer jo nej til hele lovforslaget, og så er der kommet et, må vi sige, relativt fornuftigt ændringsforslag fra regeringen, og det vil jeg da diskutere lidt, for sagen er jo, hvad man gør med et fornuftigt ændringsforslag, når man er imod et lovforslag som helhed. Vi er efter en god drøftelse endt med at sige, at vi stemmer gult, fordi der altså er nogen fornuft i det, men vi kan ikke sige ja til det, når vi er imod at lovgive på hele området.

Jeg håber, man kan forstå, hvad det er, jeg mener.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det, jeg nu siger, kan måske hjælpe hr. Jørgen Winther, for jeg beder om få det taget tilbage i udvalget med henblik på at få en klarhed over, hvordan man egentlig skal fortolke og forvalte det de enkelte steder.

Det, vi helst ikke skulle, er at få en usikkerhed om, hvilke områder det egentlig gælder for, og heller ikke at stille nogen institutioner i en situation, hvor det kan være vanskeligt at komme igennem med rygepolitikken, fordi den er så løst formuleret.

Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):

Jeg tror måske, det kan være nødvendigt, ikke mindst på baggrund af fru Anne Baastrups indlæg, at klare lidt op og udrede, hvad det egentlig er, der bliver gældende ret, når dette her lovforslag bliver vedtaget med det ændringsforslag, der er stillet fra regeringens side.

Det, der jo er hele hovedsigtet med det her lovforslag, er at sikre, at børn ikke lærer at ryge i skoler og i deres fritidsinstitutioner, og så skal vi jo trække en linje for, hvornår man er barn, og hvornår man er et ungt menneske og ligesom begynder at få sin egen selvbestemmelsesret i de lokaler, man færdes i. Det er det, vi har forsøgt at finde en linje for, hvor vi fra regeringens side lægger op til, at når det er børn, skolebørn, børn i fritidsinstitutioner, så er der rygeforbud.

Når det så drejer sig om ungdomsuddannelser og ungdomsklubber, ungdomsinstitutioner, ja, så er det et rygepolitikkrav på samme måde som det krav, som amterne har haft om at lave rygepolitik på deres institutioner helt tilbage fra 1995. Det er sådan set det, der så gør sig gældende. Nu udstrækker vi det bare til også at omfatte private institutioner, som man har aftale med om at løse opgaver for sig. Det kan enten være på uddannelsessiden, eller det kan være i forbindelse med den sociale opgave, som kommunerne og amterne har over for vores unge mennesker.

Spørgsmålet er så: Hvor skal den grænse gå, og hvordan skal den håndteres i praksis? Og der har jeg slået fast over for udvalget også i det seneste svar, der er givet til udvalget, at private hjem jo altså ikke er omfattet af det her lovforslag. Det her lovforslag retter sig alene imod offentlige institutioner og institutioner, der har aftale med det offentlige, og som drives på vegne af det offentlige for at løse den opgave, som det offentlige har.

»Private hjem« er så sammen med Socialministeriet nærmere defineret i den forståelse, man har af det begreb, nemlig at når der er tale om hjem, der åbnes for unge, men hvor de voksne selv bor der, har deres eget hjem der, er det stadig væk defineret som et privat hjem, og dermed er loven her ikke gældende.

Når det så drejer sig om de mere almindelige døgninstitutioner, hvor der er tale om almindelig ledelse og ansættelse af medarbejderne på det, vi kalder almindelige vilkår, men med døgnbemanding, ja, så er det en anden situation. Her siger vi, at hvor der er tale om, at de unge, der er på institutionen, primært er i aldersgrupperne over 14-15 år og opad, vil der være et krav om rygepolitik.

Det vil sige, at man på den enkelte institution skal have en rygepolitik, og hvis det er en amtsrådsinstitutionsaftale, er det amtsrådet, der lægger de overordnede rammer, sådan som det jo også er i dag. Det er jo typisk amtsrådene, der har disse døgninstitutioner for de vanskeligt stillede unge, og det klart, at det så er amtsrådet, der laver de overordnede rammer for, hvilke vilkår der skal være gældende, dels i egne institutioner, dels i de institutioner, som de indgår aftale med.

Det er amternes kompetence, og det anfægter vi ikke med det her lovforslag. Så det forandrer ikke noget på den nuværende situation med de bemærkninger, der er i lovforslaget. Loven her ændrer i virkeligheden ikke på den nuværende situation, ud over at man nu forpligter sig til også at lave rygepolitik på de private institutioner, som har aftaler med amterne.

Og hvad er det så for en pligt, man har? Ja, amterne kan altså her gå ind og give det frit over for den enkelte institution, at de selv tilrettelægger deres rygepolitik. Amterne kan også vælge, ligesom de kan med hensyn til gymnasierne f.eks., at lægge nogle overordnede rammer ned over deres institutioner og sige: Inden for de rammer kan man så udfylde sin rygepolitik. Og det er altså også det, der kommer til at gælde her. Det er amtets kompetence, der må slå igennem. Det vil være amtskommunerne, der lægger vilkårene for institutionerne, og der er så en bred kompetence. Og det er den samme kompetence, som de har i dag.

Så der er sådan set i virkeligheden ingen grund til at være bange for, at amterne skal ændre politik på det her område, for det er ikke det, de får pålagt med den lov her. Det eneste, vi siger, er, at amterne skal tage stilling til, hvor-

dan man får tilrettelagt en rygepolitik på disse institutioner. Og vi har selvfølgelig stillet det her ændringsforslag med velberåd hu for at præcisere denne deling mellem børn og unge for at sikre, at vi netop ikke får nogle situationer, hvor det bliver nogle andre konflikter, vi frembringer imellem de unge mennesker og så de voksne, der har ansvaret for dem, men at man stadig væk har fokus på den opgave, som de sociale institutioner har.

Og så vil jeg gerne til fru Anne Baastrup sige, at jeg har bemærket Socialistisk Folkepartis bidrag til betænkningen fra udvalget. Jeg har et nært samarbejde med socialministeren på det her område, og jeg finder det helt naturligt, når vi skal lave den endelige vejledning på det her område – og jeg går ud fra, at det ikke er det, Sundhedsudvalget vil til – at det selvfølgelig vil ske med involvering af de organisationer, som organiserer arbejdskraften i forbindelse med de her institutioner, vi taler om, sådan at vi er sikre på, at vi får det tilrettelagt på en måde, så det er håndterligt i praksis.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kvitterer for ministerens tilsagn og understreger, at vi til fulde respekterer grundlovens § 3. Det er ministerens ansvar at udmønte lovgivningen. Men jeg har blot endnu en tvivl i forhold til det her ændringsforslags bemærkninger, for ministeren siger, at det kun er en afskrivning af gældende ret, der i virkeligheden står dér, men omvendt er det ikke mit indtryk, at det er en afskrivning af gældende ret efter 1995-loven, at rygning imidlertid kun skal være tilladt i særskilte lokaler osv.

Det er mit indtryk, at det er en præcisering af ministerens nye politik, og der ved jeg i hvert tilfælde, at langt de fleste amtsråd ikke har været inde at fastlægge en rygepolitik, når det drejer sig om institutioner for de særligt utilpassede unge, og det er heller ikke mit indtryk, at man rundtomkring i amtsrådene har fastlagt en politik med det her indhold.

Det var blot lige for sådan at præcisere, hvad det er, der er gældende ret – eller hvordan?

(Kort bemærkning).

Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):

Det kan godt være, at fru Anne Baastrup tager det som en præcisering, og det kan man måske også godt. Det, der jo er udgangspunktet, er, at unge mennesker også har ret til at kunne leve

deres liv uden at være udsat for røg ufrivilligt. Det er sådan set det, der er udgangspunktet.

Jeg synes, det er vigtigt i praksis at sikre, at de unge også på døgninstitutioner, som jo også er deres hjem, kan leve deres liv og kan leve deres liv røgfrit, hvis det er det, de gerne vil.

Så det er jo ikke alene et spørgsmål om at tilgodese de unge, der i givet fald ryger, og som der skal være plads til, men det er i høj grad også et spørgsmål om at tilgodese de unge mennesker, som gerne vil være fri for røgen, og det er det, der er præciseret – hvis det er det, som fru Anne Baastrup udlægger det som – i forbindelse med lovgivning på det her område, at der er denne ret til at kunne færdes røgfrit.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 69: Forslag til lov om ændring af lov om sygehusevæsenet. (Genoptræningsplaner).

Af sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen). (Fremsat 1/11 2000. Første behandling 22/11 2000. Betænkning 29/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.